

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **RNDr. Z. V.**, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí rozhodčího orgánu žalované ze dne 29. 9. 2022, sp. zn. S-SP-VZP-21-03153526-J83G, v řízení o návrhu žalobce na přikázání věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 8 Ad 4/2023 Krajskému soudu v Brně, nebo Okresnímu soudu v Třebíči z důvodu vhodnosti,

t a k t o :

Návrh na přikázání věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 Ad 4/2023 ke Krajskému soudu v Brně, nebo Okresnímu soudu v Třebíči **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 2. 1. 2023 u Krajského soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 29. 9. 2022, sp. zn. S-SP-VZP-21-03153526-J83G. V žalobě současně požádal, aby soud přikázal věc jinému než místně příslušnému soudu, a to buď Krajskému soudu v Brně, nebo Okresnímu soudu v Třebíči. Důvodem je jeho zdravotní stav, který mu neumožňuje „velké“ cestování; jen nahlížení do spisu v Brně je pro něj obtížné.

[2] Krajský soud v Praze usnesením ze dne 15. 2. 2023 postoupil věc místně příslušnému Městskému soudu v Praze. Dospěl k závěru, že navzdory tomu, že v prvním stupni rozhodovala ve věci Všeobecná zdravotní pojišťovna, regionální pobočka Brno, místní příslušnost se v daném případě řídí sídlem VZP, které je v Praze, tedy v obvodu Městského soudu v Praze. Toto usnesení přezkoumal na základě kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 19. 4. 2023, č. j. 9 As 83/2023 - 14, v němž potvrdil jeho správnost. Současně uvedl, že Krajský soud v Praze postupoval v souladu se zákonem, jestliže nejprve postoupil věc místně příslušnému soudu, na němž dále bude, aby zohlednil návrh žalobce na delegaci vhodnou.

[3] Městský soud dále vyžádal vyjádření žalované k návrhu, která s příkázáním věci souhlasila, a soud následně postoupil žalobcův návrh Nejvyššímu správnímu soudu, který je podle § 9 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), příslušný rozhodnout o příkázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti.

[4] Nejvyšší správní soud žalobce dne 25. 4. 2023 vyzval, aby své tvrzení o zdravotních komplikacích, která mu neumožňují cestovat na velké vzdálenosti, blíže upřesnil a doložil. Ten nejprve přípisem ze dne 3. 5. 2023 sdělil, že v roce 2012 prodělal úraz páteře při pádu z výšky. Má omezenou hybnost a problémy s koordinací pohybu, užívá analgetika. Jako osoba samostatně výdělečně činná však nebyl a není v pracovní neschopnosti. K tomuto přípisu doložil návod k léku Aulin. Na opakovanou výzvu soudu, aby svá tvrzení o zdravotním stavu doložil lékařskou zprávou, žalobce dne 11. 5. 2023 sdělil, že lékařskou zprávu nemůže doložit; požádal o ni svou praktickou lékařku, která ji odmítla vystavit s tím, že žalovaný zvládne cestu do Prahy, jakož i do Brna.

II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 9 odst. 2 s. ř. s. *Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.*

[6] Delegatione jinému než místně příslušnému soudu představuje průlom do ústavního principu zákonného soudce, vyjádřeného v článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod tak, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu a soudce stanoví zákon. Důvody pro „odnětí“ věci místně příslušnému soudu musí být s ohledem na výjimečnost použití tohoto institutu tak závažné a natolik významné, aby odůvodňovaly průlom do zmíněného ústavního principu. Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 4. 2004, č. j. Nad 138/2003 - 26, č. 305/2004 Sb. NSS, je delegace vhodná výjimkou ze zásady trvání místní příslušnosti a z ústavní zásady zákonného soudu a soudce, a proto k ní lze přistoupit pouze v ojedinělých případech. Rovněž Ústavní soud ve své judikatuře zdůrazňuje, že delegace jinému než místně příslušnému soudu je výjimkou, kterou je třeba vykládat restriktivně (srov. např. nález ze dne 2. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 938/10).

[7] Nejvyšší správní soud již v minulosti připustil, že jiným důležitým důvodem, který vedle hledisek hospodárnosti a rychlosti odůvodňuje příkázání věci jinému než místně příslušnému soudu, je i nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, který mu neumožňuje cestování na delší vzdálenosti k případnému ústnímu jednání (usnesení ze dne 23. 3. 2005, č. j. Nad 23/2005-41, nebo ze dne 20. 4. 2006, č. j. Nad 11/2006-36). K delegaci lze proto přistoupit v těchto případech za podmínky, že k jinému krajskému soudu může účastník řízení cestovat s menšími obtížemi (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer 2019, str. 79).

[8] Na základě těchto východisek posoudil Nejvyšší správní soud návrh žalobce a dospěl k následující závěrům. S ohledem na to, že příkázání věci jinému než místně příslušnému soudu je zcela výjimečným zásahem do ústavního pravidla zákonného soudce, resp. pravidla, podle něhož příslušnost soudu stanoví zákon, musí být důvody pro tuto delegaci velmi

pokračování

závažné a především objektivně doložené. Žalobce soudu předestřel svůj subjektivní názor, že s ohledem na zdravotní stav není schopen cestovat k místně příslušnému soudu v Praze, svá tvrzení však ničím nedoložil (kromě návodu na lék Aulin, který však nijak nedokládá žalobcovu diagnózu a způsobilost cestovat na větší vzdálenosti). Pokud žalobce prodělal úraz v roce 2012, který jej tak závažně omezuje v hybnosti, pak je s podivem, že nedisponuje žádnou zdravotní dokumentací, která by tyto skutečnosti potvrdila. Za této situace však nelze jeho návrhu vyhovět; delegaci vhodnou nelze založit toliko na subjektivním tvrzení a názoru účastníka řízení, že není schopen k místně příslušnému soudu cestovat.

[9] Důvodem pro přikázání věci jinému soudu pak nemůže být ani skutečnost, že ve správním řízení rozhodovala v prvním stupni brněnská pobočka žalované a že žalovaná s přikázáním věci Krajskému soudu v Brně souhlasila.

[10] S ohledem na výše uvedené nemohl Nejvyšší správní soud návrhu na přikázání věci Krajskému soudu v Brně vyhovět a návrh zamítl. Alternativnímu návrhu na přikázání věci Okresnímu soudu v Třebíči pak nemohl vyhovět již jen z důvodu, že podle § 7 odst. 1 s. ř. s. jsou k řízení ve správním soudnictví věcně příslušné pouze krajské soudy.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2023

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu